

TEATRELE DE REVISTĂ – LA RĂSCRUCE?

CONSTANȚA

Festivaluri

La Constanța, în organizarea Teatrului „Fantasio” (director, Sorin Mihai Vasilescu), instituție sărbătorită pentru cele patru decenii de prodigioasă activitate, a avut loc cea de a cincea ediție a Festivalului național al teatrelor de revistă. Au participat Teatrul „Toma Caragiu” din Ploiești, Teatrul „N. Leonard” din Galați, Teatrele de Stat – secțiile de revistă – din Pitești și Baia Mare, Ansamblul „Doina” al Armatei – filiala Revistă din Cluj-Napoca. Teatrul de revistă din Deva, confruntat cu mari probleme organizatorico-financiare, nu a participat, iar Teatrul „C. Tănase” din București a ținut să fie prezent doar cu un fragment de spectacol, în afara concursului.

Spectacolele cele mai valoroase au fost prezentate de „Fantasio” (**Nimeni nu ne vrea** – Marele Premiu al festivalului și patru premii individuale), trupa băimăreană (**Viața ca la piață** – premiile pentru regie și coregrafie), teatrul ploieștean (**Strada** – un premiu pentru talentata solistă de muzică ușoară Nicoleta Niță), teatrul clujean (inspiratul pretext intitulat **NATO frântă că și-am dus-o** – premii pentru conducătorul de orchestră Mihai Porcișan și pentru cuplul Dan Constantin–Mihai Lazăr) și teatrul gălățean (**Ce-aveți, dom'le, cu revista?** – un premiu de debut pentru solista de muzică ușoară Maria Magdalena Cotro). În ele s-au făcut simțite, din fericire, câteva argumente ce pledează pentru viabilitatea genului, pentru posibilul său succes la public. Prestația unor coregrafi inventivi precum Milidi Tătaru (Constanța), Marcela Țimiraș (Ploiești și Galați) sau Livia Tulbure Gună (Baia Mare), a unor actori ređutabili ca Maria Lupu, Mirela Pană, C. Zăncescu sau Mariana Darian (Constanța), la care am putea adăuga și unele realizări actricești din spectacolele de la Ploiești și Baia Mare ori calitatea momentelor muzicale oferite de trio-ul „Iordăchioaie–Enache–Temișan” (din trupa ploieșteană),

de Ileana Șipoteanu și Sorin Mocanu sau de orchestra lui Dumitru Lupu („Fantasio”), vine să completeze acest tablou al satisfacțiilor, apreciat ca atare nu numai de public, ci și de juriu. Acesta a numărat, de altfel, câteva personalități ale vieții artistice: George Sbârcea (președinte), Henry Mălineanu, Ion Lucian, Horea Popescu, Bițu Fălticineanu, Ion Tugearu, scriitorul Sorin Holban, realizatoarea de emisiuni radiofonice Silvia Cusursuz.

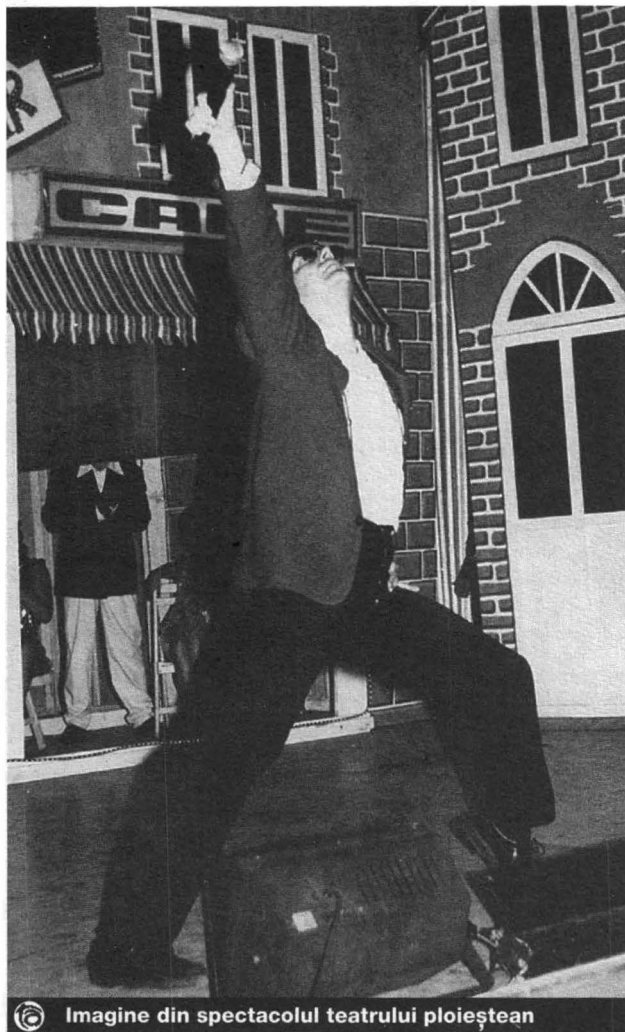
Trebuie să recunoaștem însă că festivalul constănțean a scos la iveală nu numai valorile, ci și balastul genului. Ne-au fost înfățișate unele secvențe de amară desuetitudine, ca și kitsch-uri sau stridențe vecine cu vulgaritatea, ce se răsfață astăzi în tot felul de reprezentații deocheate găzduite nu numai de „săli polivalente” ori stadioane, ci chiar și de instituții în toată legea, lăsate însă adeseori la periferia interesului și a bugetului de către Ministerul Culturii, prefecturi, primării, sponsori ș.a.m.d.

De multe ori, în spectacolele văzute, pretextul era subțire, vag, neconvingător, sau dispărea, pur și simplu, pe parcurs. În aceste cazuri, locul **revistei** îl ia banalul „concert-spectacol”, în care numerele artistice se juxtapun fără pretenția unui discurs coerent guvernat de o idee, de un motiv, de o semnificație rezistentă. Improprietățile țin și de câte un cuplet sau (mai ales) monolog aterizat parcă aici din alt gen de spectacol, ori de câte o secvență sugerând Revelioane TV de tristă amintire. Mai rău decât aceste defecte, dezvăluite sub forma unor lungimi supărătoare sau a unor căderi de tensiune, ne-au impresionat neplăcut stupiditățile prezente uneori în textul revistei, umorul căznit, învechit ori vulgar pe care îl „promovează” unele colective, chiar sub semnături consacrate – fapt și mai îngrijorător. În replică, revuiștii constănțeni – dar nu numai ei –

© Baletul Teatrului „Fantasio” din Constanța



O (TEMPERATĂ) SATISFAȚIE



Imagine din spectacolul teatrului ploieștean

ne-au lăsat să întrevădem însemnele unor înnoiri de mentalitate, ale respectului față de calitatea textului, prin colaborări de bun-gust artistic cu autori ca Tudor Octavian sau Aurel Storin, chiar dacă unele „momente” create pe aceste texte riscă pe alocuri și ele să nu se înscrie în limitele cerințelor și rigorilor genului (dar cine ar putea să le definească prin judecăți „bătute în cuie”?).

Acum, după această ediție susținută de efortul și entuziasmul teatrului-gază, care, prin sponsorii săi, asigură și premiile – vreo 17 la număr –, și cheltuielile organizatorice, este cazul să ne întrebăm (poate vor auzi și alții): cine mai sprijină financiar și moral teatrele din provincie? Cum mai pot ele porni în turnee prin țară? De ce acel „cerc” al textierilor, în loc să se lărgască, pare a rămâne cantonat în alcătuirii adeseori falimentare? De ce nu colaborează cu aceste teatre și regizori de marcă de la teatrele dramatice sau lirice din țară? Cum decurge promovarea tinerilor cu studii de specialitate în viața acestor instituții (în compartimentele proză, muzică, balet)? De ce, în afara inițiativei constănțene, nu există nici un for, nici un oraș în țară dispus să facă ceva pentru scoaterea acestor teatre din anonimat? Până la ediția viitoare, să nădăjduim că unele dintre aceste întrebări își vor afla răspunsuri mulțumitoare. Nu atât pentru noi, cât pentru artiști și spectatori; pentru destinația teatrului de revistă.

ION PARHON

Slănic Moldova este o localitate în care lumea vine să se odihnească. Singurii care vin să lucreze sunt membrii juriului Festivalului-concurs de creație și interpretare teatrală „Ion Luca”. În toamna lui 1996, au făcut-o pentru a zecea oară. Și, cum cifra este rotundă, e cazul să-i dorim montanului festival viață lungă și sponsori generoși. Plus o mediatizare pe măsură.

Căci, din cauza lipsei banilor, nu au participat la secțiunea de interpretare decât șase trupe, iar datorită slabei popularizări a competiției, la întrecerea dramaturgilor (neconsacrați) nu s-au trimis decât cinci texte! Drept care juriul (Victor Parhon – președinte, Diana Lupescu, Viorel Savin, Nicolae Radu și subsemnatul) nu a avut o sarcină prea grea: s-au oferit trei premii trupelor, o mențiune și cinci distincții individuale. Scriitorii de teatru au fost „amânați”, suma destinată recompensării celui mai interesant text ajungând, pe merit, în buzunarele celor mai buni interpreți.

De altfel, faptul că au fost menționați mai mulți actori amatori decât regizori, scenografi și dramaturgi mi se pare simptomatic pentru repartizarea valorică a compartimentelor de spectacol. Mișcarea națională de teatru diletant are, la ora actuală, un eșantion bogat de comedieni. S-au remarcat la Slănic Moldova (nu pentru prima oară): Mariana Dragomir – interpreta unei Smărăndițe pline de feminitate (**Rămășagul** de V. Alecsandri); Marin Cimponeriu – un modern și convingător Cetățean Turmentat (**Mofturi și moftangii**, după Caragiale); Ștefan Ilaș (mucalit, autoironic, în rolul principal din **Goana după fluturi** de Bogdan Amaru); Romeo Matei – autorul unui tur de forță, pe o partitură maziliană dificilă (Gogu din **Proștii sub clar de lună**) și Sorin Frâncu – un robust, solid (și la figurat) Smirnov (din **Ursul** de Cehov). Ar fi meritat distincții și alți interpreți; dar bravii noștri actori amatori nu sunt nici lideri politici, nici sportivi, nici Miss Piranda, ca să intre în atenția sponsorilor...

Despre spectacolele prezentate se poate vorbi cu (temperată) satisfacție. Nu au existat, ca la alte ediții, catastrofe „novatoare” ori „prăfuieli” soporifice. Casa de Cultură Buziaș a venit în concurs cu o **Goană după fluturi** corect descifrată, cu o trupă – destul de mare – bine îndrumată și cu o claritate a mesajului apreciabilă (a obținut premiul pentru cel mai bun spectacol). Trupa studentească „Gelosii” din Galați și regizorul ei (Claudiu Perușco) au impresionat prin originalitatea viziunii și prin modernitatea jocului (alături de Gogu, și Ortansa, și Clementina au beneficiat de prestații actoricești remarcabile). Nu e puțin lucru să experimentezi pe Mazilu și să grezezi elemente de commedia dell'arte pe un text arhicunoscut, contemporan, aparent inadecvat. Temeritatea demersului regizoral a cântărit în balanță mai mult decât lipsa de măsură a unor soluții scenice.

Fericire conjugală (după Cehov) cu trupa Ateneului Popular Focșani a încheiat lista premiilor în bani: pe lângă interpretul premiat și acuratețea scenografiei am mai remarcat aici celelalte prezențe actoricești (Paula Grosu, Valentin Cotigă, Adrian Rădulescu, Luiza Anghel). O mențiune s-a acordat și Școlii Populare de Artă Bacău (**Logodnicul din ciorap** de Viorel Savin), pentru tinerețea echipei.

Dacă rememorăm repertoriul acestui festival (Cehov, Caragiale, Alecsandri, Bogdan Amaru, T. Mazilu, V. Savin) vom vedea că și aici selecția a fost meritorie. Ca și prezența publicului (plătitor) în sala Cazinoului moldav.

Înseamnă să nu se întrevăd motive care să împiedice manifestarea să-și însușească edițiile, precum mărgelile pe apă...

BOGDAN ULMU

Festivalul

SLĂNIC MOLDOVA